

Štirinajsta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Mysore (Indija), 25.–29. julij 2016

Rešitve nalog individualnega tekmovanja

Naloga št. 1. Besede **bete'**, **dai'**, **naung**, **pano**, **sau** in **tama** predstavljajo smer na zadnjem delu potovanja:

- **bete'** — preko reke;
- **dai'** — navzgor;
- **naung** — navzdol;
- **pano** — na ravni cesti;
- **sau** — s tokom reke;
- **tama** — proti toku reke.

Odgovori:

1. V vasi **Kahangang**: **Lamaoä' dai' di Palempang.**
2. V vasi **Kombeng**: **Lamaoä' dai' di Palempang.**
3. V vasi **Kota**: **Lamaoä' bete' di Bulung.**
4. V vasi **Kota**: **Lamaoä' sau di Sohongang.**
5. V vasi **Palempang**: **Lamaoä' naung di Bulung.**
6. V vasi **Palempang**: **Lamaoä' sau di Kota.**
7. V vasi **Palempang**: **Lamaoä' naung di Pahihuang.**
8. V vasi **Bulung**: **Lamaoä' tama di Kota.**
9. V vasi **Bulung**: **Lamaoä' naung di Pikung.**
10. V vasi **Panampo**: **Lamaoä' pano di Kota.**
11. V vasi **Pikung**: **Lamaoä' bete' di Bulung.**
12. V vasi **Pikung**: **Lamaoä' tama di Kahangang.**
13. V vasi **Pikung**: **Lamaoä' dai' di Panampo.**
14. V vasi **Tamonseng**: **Lamaoä' bete' di Kahangang.**
15. V vasi **Tamonseng**: **Lamaoä' dai' di Palempang.**

Naloga št. 2. Smer pisanja je od leve proti desni. Besede se lahko napiše na tri načine:

- z logogramom;
- s silabogrami;
- z logogramom in silabogrami, ki delno ali v celoti predstavljajo izgovorjavo besede.

n pred soglasnikom ni nikoli zapisan s silabogramom.

(a)

1. runtiyas 'jelen'	B.	H. JELEN-ya-s(a)
2. patis 'noga'	E.	U. NOGA
3. harnisas 'utrdba'	J.	O. UTRDBA-ni-s(a)-s(a)
4. iziyanta 'naredili so'	F.	T. i-zi-ya-ta
5. turpis 'kruh'	L.	W. KRUH-pi-s(a)
6. tarhunzas 'grom'	S.	V. ta-GROM-s(a)
7. hawis 'ovca'	C.	K. OVCA-ha-wa/wi-s(a)
8. sanawas 'dober'	I.	Q. DOBER-wa/wi-s(a)
9. nimuwigas 'sin'	M.	Y. ni-SIN-za-s(a)
10. zitis 'moški'	D.	N. MOŠKI-ti-s(a)
11. piyanti 'dajo'	G.	P. DATI-ya-ti
12. hantawatis 'kralj'	A.	X. ha-ta-KRALJ
13. istarisi 'roka'	R.	Z. i-ROKA-s(a)

(b) 1. — tarhunzas 'grom'; 2. — nimuwigas 'sin'.

- (c) 1. — **ta**;
2. — KRALJ (**hantawatis**);
3. — **wa, wi**;
4. — **ta**;
5. — **s(a)**;
6. — **ti, NOGA** (**patis**);
7. — **zi, MOŠKI** (**zitis**).

Naloga št. 3. Pravila:

- Vrstni red besed: S (O') O V
(S = osebek, O' = posredni predmet, O = neposredni predmet, V = povedek).
- samostalnik:
 - KOREN
 - številka:
 - * ednina: -∅
 - * množina: $\begin{cases} -i & \text{po soglasniku} \\ -icci & \text{po samoglasniku} \end{cases}$
 - sklon:
 - * S: -∅
 - * O', O: $\begin{cases} -g & \text{po samoglasniku} \\ -gi & \text{po zvočniku} \\ -ki & \text{po nezvočniku} \end{cases}$
- glagol:
 - čas (sedanjik **a-**, prihodnjik **bi-**)
 - KOREN
 - za nekoga: ‘dati’ (prvi osebi: **de:n**, drugi ali tretji osebi: **tir**)
predmet:	ednina	množina
O', če obstaja	-∅	-ccir (-C > ∅ -ccir)
v ostalih primerih O	-∅	-ir
 - čas: preteklik **-s**, sedanjik/prihodnjik **-r** (**r** > **d** | **n** __)
 - osebek: 1. os. ed. **-i**, 1. os. mn./3. os. ed. **-u**, 3. os. mn. **-a**

- (a) 1. **magasi argi ajomirra.**
Tatovi nas udarjajo.
2. **ay kanarri:g ba:bki alletirsi.**
Popravil sem vrata (ed.) za sosedo.
3. **hanu tirti:g elirsu.**
Osel je našel lastnike.
4. **tirti argi kamgi de:ccirsa.**
Lastniki so nam dali kamelo.
5. **ay darbadki bija:ndi.**
Kupil bom kokoš.
- (b) 6. **Sosedje dajejo ogrlico lastniku.**
kanarri:cci tirkki beyye:g atirra.
7. **Mladenič je kupil psa za nas.**
jahal argi walgi ja:nde:ccirsu.
8. **Ukradli ga bomo.**
ar mangi bima:gru.
9. **Lastniki so udarili tatove.**
tirti magasi:g jomirsa.
10. **Psi so našli kokoši za strahopetca.**
wali sarka:ygi darbadi:g eltirsa.

Naloga št. 4.

- (a)
1. gu-na vaala	voda- lastnik kanu	c. <i>kanu</i>
2. ka'ik	slika/senca	g. <i>slika, senca</i>
3. ka'ik-gu	slika+voda	j. <i>ogledalo</i>
4. kla-wun	dobiti- 1. os. ed.	i. <i>dobil sem</i>
5. laavu	banana	a. <i>banana</i>
6. laavu-ga vi'	knjiga+videti	n. <i>brati</i>
7. laavu-ga	banana+listi	d. <i>knjiga</i>
8. ni'bu	zemlja	o. <i>zemlja</i>
9. ni'bu-na vaala	zemlja- lastnik kanu	h. <i>avto</i>
10. nya-ka'ik	sonce+slika	l. <i>ura (naprava)</i>
11. vi	sulica	m. <i>sulica</i>
12. vi'-wun	videti- 1. os. ed.	k. <i>videl sem</i>
13. walini'ba-na bâk	belci- lastnik pujs	b. <i>krava</i>
14. walini'ba-na gu	belci- lastnik voda	e. <i>gazirana pijača, alkohol</i>
15. walini'ba-na vi	belci- lastnik sulica	f. <i>puška</i>
- (b)
1. **vaala — kanu**
 2. **gu — voda**
 3. **vi' — videti**

Beseda **vaala** je sopomenka za **guna vaala** ‘kanu’. Kasnejši izraz **guna vaala** (dobesedno ‘vodni kanu’) je prišel v uporabo zato, ker se je ljudstvo iatmul naučilo o obstoju avtomobilov (in letal) in beseda **vaala** je počasi dobivala širši pomen.

- (c) 1. *pujs* — **bâk**
2. *listi bananovca* ≡ *knjiga* — **laavuga** (zaradi podobnosti oblike in materiala)
3. *sonce* — **nya**
4. *belci* — **walini'ba**

Naloga št. 5. Besedne oblike v nalogi so sestavljene iz korena in do treh pripon. Vsaka pripona lahko povzroči izpust predhodnjega samoglasnika:

	lastnik	sklon	
	-p”a -sa	-p”a -t”a	-psa -txi
ustniške pripone	vedno absorbira samoglasnik	absorbira samoglasnik, če pripada drugi priponi, in ga pusti, če pripada korenju	
	-nha, -ma	-na	
nosniške pripone	absorbira samoglasnik, če obdrži svojega, in ga pusti, če izgubi svojega		

Odgovori:

- (a) 1. **utnhantxi** — *ali je v moji hiši?*
2. **yapp”psa** — *tudi njegovo polje*
3. **yapup’psa** — *tudi čez polje*
- (b) 4. *najina₁₊₂ skala* — **qaqsa**
5. *v tvojem vogalu* — **chushumna**
6. *tudi v tvojem vogalu* — **chushmanpsa**
7. *tudi iz tvojega vogala* — **chushumt”psa**
8. *ali je iz jame?* — **aq”it”txi**
9. *ali je hiša?* — **utatxi**